

Svenska - Språkanalys: Syntax och Meningsbyggnad

Årskurs: Åk 7-9

Ämne: Svenska

Tema: Syntax och Meningsbyggnad

Ordkollen

Här listas tio ämnesord på läxans tema som är bra att känna till betydelsen av.

1. **Subjekt**

Den del av satsen som oftast anger vem eller vad som utför handlingen.

2. **Predikat**

Den del av satsen som innehåller verbet och beskriver handlingen eller tillståndet.

3. **Objekt**

Den del av satsen som tar emot eller påverkas av handlingen.

4. **Adverbial**

Satsdelar som ger ytterligare information om tid, plats, sätt, orsak m.m.

5. **Bisats**

En sats som inte kan stå självständigt utan är beroende av en huvudsats.

6. **Huvudsats**

En sats som kan stå självständigt och uttrycker en fullständig tanke.

7. **Komplement**

Satsdelar som kompletterar verbets betydelse, t.ex. objekt eller predikativ.

8. **Predikativ**

Ett ord eller en ordgrupp som står tillsammans med ett kopulaverb och

beskriver subjektet eller objektet.

9. Satsdelar

De olika delarna som en sats består av, som subjekt, predikat, objekt etc.

10. Meningsbyggnad

Hur ord och satsdelar sätts samman för att bilda korrekta och tydliga meningar.

Instuderingsfrågor

1. Vad är subjektet i en sats?
 2. Hur skiljer sig en huvudsats från en bisats?
 3. Ge ett exempel på ett adverbial i en mening.
 4. Vad innehåller predikatet i en sats?
 5. Förklara vad ett objekt är i en sats.
 6. Vilka satsdelar kan utgöra ett predikativ?
 7. Vad menas med satsdelar?
 8. Beskriv meningsbyggnad.
 9. Kan en bisats stå självständig? Varför/Varför inte?
 10. Ge ett exempel på en mening med både subjekt och objekt.
-

Övning

Nedan listas uppgifter och fyra svarsalternativ. Du ska ringa in det alternativ som är korrekt. Observera att av de fyra alternativen är endast ett korrekt.

Uppgift	A	B	C	D
1. Vad är subjektet i meningen: "Katten sover på soffan"?	A) Katten	B) sover	C) på soffan	D) ingen av ovan
2. Vilken satsdel beskriver var något händer?	A) Subjekt	B) Objekt	C) Adverbial	D) Predikativ
3. Vilket ord är predikatet i meningen: "Eleven skriver en uppsats"?	A) Eleven	B) skriver	C) en uppsats	D) inga

Uppgift	A	B	C	D
4. Vilken satsdel kan inte stå ensam som en fullständig mening?	A) Huvudsats	B) Bisats	C) Objekt	D) Adverbial
5. Vad är ett exempel på en bisats?	A) När det regnar	B) Jag går ut	C) Snart	D) På morgonen
6. I meningen "Hon läser en bok snabbt", vilket är adverbial?	A) hon	B) läser	C) en bok	D) snabbt
7. Vilket är rätt definition av meningsbyggnad?	A) Val av ord i en mening	B) Hur ord och satsdelar sätts samman	C) Stavning av ord	D) Uttal av ord
8. Vad kompletterar ofta verbet i en mening?	A) Adjektiv	B) Objekt	C) Adverbial	D) Pronomen
9. Vad är ett predikativ?	A) Ett verb som beskriver handling	B) Ett ord som beskriver subjektet eller objektet	C) En typ av adverb	D) Ett substantiv
10. I meningen "De springer snabbt", vilken satsdel finns?	A) Objekt	B) Adverbial	C) Subjekt	D) Predikativ

Skrivuppgifter

Här presenteras tre olika skrivuppgifter som är utformade på tre olika svårighetsnivåer: enkel, medel och svår.

Skrivuppgift 1: Skapa egna satser

Beskriv hur du kan skapa olika typer av satser (huvudsats och bisats). Ge egna exempel på varje sort.

Svarslängd: ca. 200 ord (En halv sida)

Skrivuppgift 2: Analysera meningar

Analysera följande meningar genom att identifiera och markera subjekt, predikat och objekt. Förklara din analys.

Svarslängd: ca. 350 ord (En och en halv sida)

Skrivuppgift 3: Skriv en kort berättelse med fokus på meningsbyggnad

Skriv en kort berättelse där du tydligt använder olika satsdelar och varierar meningsbyggnaden för att skapa en bra läsupplevelse. Följ grammatiska regler och var noga med syntax.

Svarslängd: ca. 500 ord (Två sidor)

Lycka till med dina studier och övningar!

Tags: [Läxa](#)